

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 210.635 van 24 januari 2011
in de zaak A. 194.574/IX-6584**

In zake: Christiaan BUYSSE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Pascal Lahousse
kantoor houdend te Mechelen
Leopoldstraat 64
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van
Buitenlandse Zaken
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Alain Verriest en Patrik De Maeyer
kantoor houdend te Brussel
Tedescolaan 7
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 6 november 2009, strekt tot de nietigverklaring van:
 - het koninklijk besluit van 28 juni 2009 waarbij Guido Grauwels, Jan Bouchet en Marc Reyntjens op 1 augustus 2008 worden bevorderd tot de eerste administratieve klasse van de Kanselarijcarrière;
 - “de impliciete weigering tot aanwijzing en benoeming in voormelde bevordering van verzoeker”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 201.109 van 22 februari 2010 is de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissingen verworpen.

De verzoeker heeft een verzoekschrift tot voortzetting van de rechtspleging ingediend.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Adjunct- auditeur Melissa Celis heeft een verslag opgesteld.

De verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 10 januari 2011.

Staatsraad Bert Thys heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Pascal Lahousse, die verschijnt voor de verzoeker, en advocaat Patrik De Maeyer, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Melissa Celis heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Bij besluit van 10 juli 2008 verklaart de minister van Buitenlandse Zaken op datum van 1 juli 2008 drie betrekkingen van de

Nederlandse taalrol in de eerste administratieve klasse van de Kanselarijcarrière vacant.

In het totaal voldoen negentien ambtenaren van de tweede administratieve klasse van de Kanselarijcarrière, waaronder de verzoeker, aan de statutaire anciënniteitsvoorwaarden om tot de eerste administratieve klasse te worden bevorderd.

3.2. Op 11 juli 2008 onderzoekt het directiecomité van de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking de titels en verdiensten van deze negentien ambtenaren.

Na dit onderzoek gaat het directiecomité over tot een geheime stemming volgens de procedure vastgelegd in het huishoudelijk reglement. Op grond van deze stemming worden Guido Grauwels, Marc Reyntjens en Jan Bouchet respectievelijk als eerste, tweede en derde kandidaat gerangschikt. De verzoeker wordt als vijfde kandidaat gerangschikt.

Het directiecomité stelt voor om de drie vacante betrekkingen van de Nederlandse taalrol in de eerste administratieve klasse van de Kanselarijcarrière toe te wijzen aan de eerste drie gerangschikte kandidaten.

3.3. Met een brief van 18 september 2008 wordt de verzoeker in kennis gesteld van het voorstel van het directiecomité. Een kopie van het verslag van de vergadering van het directiecomité van 11 juli 2008 is bijgevoegd. De brief maakt melding van de mogelijkheid om binnen een termijn van twintig dagen een bezwaar in te dienen bij het directiecomité.

3.4. Op 15 oktober 2008 dient de verzoeker een gemotiveerd bezwaarschrift in tegen de beslissing van het directiecomité om Marc Reyntjens

voor bevordering voor te dragen. De verzoeker stelt dat zijn kandidatuur niet op gelijke wijze werd geëvalueerd als deze van Marc Reyntjens.

3.5. Op 23 januari 2009 onderzoekt het directiecomité de argumenten die door de verzoeker in zijn bezwaarschrift worden aangevoerd. Het directiecomité bevestigt evenwel met unanimité het klassement van 11 juli 2008 en stelt dienvolgens definitief voor om de eerste drie gerangschikte kandidaten te bevorderen in de vacante betrekkingen van de eerste administratieve klasse van de Kanselarijcarrière.

3.6. Bij koninklijk besluit van 28 juni 2009 worden Guido Grauwels, Jan Bouchet en Marc Reyntjens op 1 augustus 2008 bevorderd tot de eerste administratieve klasse van de Kanselarijcarrière.

Dit is het eerste bestreden besluit.

De motivering ervan steunt in essentie op het advies van het directiecomité van 11 juli 2008. Ze herneemt ook argumenten uit het advies van het directiecomité van 23 januari 2009. Het besluit overweegt voorts:

“[...] dat, op basis van de vergelijking tussen alle ambtenaren van de tweede administratieve klasse van de Kanselarijcarrière die op 11 juli 2008 de statutaire voorwaarden vervulden, het Directiecomité van de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking van oordeel was dat drie kandidaten, te weten de heren G. Grauwels, J. Bouchet en M. Reyntjens over die bekwaamheden beschikken die het best beantwoorden aan de criteria die werden vastgesteld door het Directiecomité om over te gaan naar de eerste administratieve klasse van de Kanselarijcarrière; dat het resultaat van deze vergelijking is dat de andere kandidaten niet aan deze criteria beantwoorden op een wijze die hen zou doen uitstijgen boven deze drie kandidaten; dat deze vaststelling bevestigd werd door de resultaten van de geheime stemming”.

Dit besluit wordt bij vermelding bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 11 september 2009.

3.7. De verzoeker onderkent in het voormelde koninklijk besluit van 28 juni 2009 de impliciete weigering om hem zelf tot de eerste administratieve klasse van de Kanselarijcarrière te bevorderen.

Dit is de tweede bestreden beslissing.

3.8. Volgens de verklaringen van de beide partijen is de verzoeker wegens het bereiken van de leeftijdsgrens met ingang van 1 september 2010 op pensioen gesteld.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

Standpunt van de partijen

4. De verwerende partij werpt in haar memorie van antwoord een exceptie van onontvankelijkheid van het beroep op, afgeleid uit het ontbreken van het rechtens vereiste belang in hoofde van de verzoeker. Aangezien de verzoeker op 17 augustus 2010 de leeftijd van 65 jaar zal bereiken, zal hij, aldus de verwerende partij, op 1 september 2010 met pensioen zijn, zodat hij geen belang meer heeft bij de vernietiging van de bestreden bevorderingen.

5. De verzoeker repliceert in zijn memorie van wederantwoord dat hij nog steeds over een voldoende belang bij het voorliggende beroep beschikt. Hij verwijst dienaangaande naar het arrest nummer 117/99 van 10 november 1999 van het Arbitragehof (thans: Grondwettelijk Hof), waaruit hij afleidt dat hij zijn moreel en materieel belang behoudt, niettegenstaande hij de geambieerde bevordering ingevolge zijn oppensioenstelling niet meer kan verkrijgen. Hij stelt dat de verwerende partij bij een vernietiging immers opnieuw verplicht zal zijn zich uit te spreken over zijn bezwaar tegen de bestreden bevorderingen, rekening houdend met de vernietigingsgronden. Aldus verkrijgt hij het perspectief dat hij geacht moet worden steeds bevorderd te zijn geweest en dat zijn pensioenrechten overeenkomstig die bevordering moeten worden aangepast. De verzoeker

benadrukt dat een annulatiearrest hem niet alleen morele genoegdoening zal verschaffen, maar dat het ook de bewijslast vereenvoudigt bij het aantonen van een fout van de administratie in het kader van een vordering tot schadevergoeding bij de burgerlijke rechtbank.

6. In zijn laatste memorie laat de verzoeker nog gelden dat het verlies van een kans op bevordering een onbetwistbaar nadeel uitmaakt, zowel op moreel als op materieel vlak. Het moreel nadeel is volgens de verzoeker gelegen in het ontbreken van de bekroning van een dertigjarige, vlekkeloze loopbaan ten dienste van de Belgische Staat. Wat het materieel nadeel betreft, wijst de verzoeker op het verlies van een weddeverhoging en van verhoogde pensioenrechten.

Beoordeling

7. Artikel 19 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State bepaalt dat de beroepen tot nietigverklaring voor de afdeling bestuursrechtspraak kunnen worden gebracht door elke partij die doet blijken van een benadeling of een belang. Het belang moet bestaan, niet alleen op het ogenblik van het instellen van het beroep, maar ook bij de uitspraak daarover.

Te dezen blijkt uit de verklaringen van de beide partijen dat de verzoeker wegens het bereiken van de leeftijdsgrens sinds 1 september 2010 op pensioen is gesteld. De door de verwerende partij opgeworpen exceptie doet de vraag rijzen of de verzoeker in die omstandigheden nog een actueel belang heeft bij zijn beroep.

8. Het Grondwettelijk Hof heeft in zijn arrest nr. 117/99 van 10 november 1999, waarnaar de verzoeker verwijst, geoordeeld dat de artikelen 19 en 24 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, in die zin geïnterpreteerd dat de ambtenaar die een benoeming aanvecht, zijn belang bij het beroep tot nietigverklaring verliest wanneer hij in de loop van de procedure op pensioen wordt gesteld, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schenden, maar dat

dezelfde bepalingen, in die zin geïnterpreteerd dat de ambtenaar die een benoeming aanvecht, zijn belang bij het beroep tot nietigverklaring niet noodzakelijk verliest wanneer hij in de loop van de procedure op pensioen wordt gesteld, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet schenden. Hetgeen het Grondwettelijk Hof afwijst als strijdig met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet is dat de oppensioenstelling automatisch leidt tot het verlies van het belang. Het Grondwettelijk Hof sluit daarentegen niet uit dat de Raad van State het voortbestaan van het belang onderzoekt. Het stelt integendeel dat “het [...] aan de Raad van State [staat] te oordelen of de verzoekers die een zaak voor de Raad brengen, doen blijken van een belang bij hun beroep” en dat “het [...] de Raad van State ook toe[komt] na te gaan of het belang van een verzoekende partij moet worden gehandhaafd tijdens de gehele duur van de rechtspleging”.

9. De voornaamste betrachting van iemand die, zoals de verzoeker, voor de Raad van State de rechtshandeling aanvecht waardoor hij niet wordt aangesteld in een betrekking waarvoor hij zich kandidaat heeft gesteld maar waarin integendeel iemand anders wordt aangesteld, is door de nietigverklaring ervan te verkrijgen dat die betrekking opnieuw open wordt verklaard en dat hij aldus de kans krijgt om zelf, in de plaats van degene wiens aanstelling nietig is verklaard, in die betrekking te worden aangesteld, om ze daadwerkelijk waar te nemen.

Te dezen vordert de verzoeker de nietigverklaring van het koninklijk besluit van 28 juni 2009 waarbij Guido Grauwels, Jan Bouchet en Marc Reyntjens op 1 augustus 2008 worden bevorderd tot de eerste administratieve klasse van de Kanselarijcarrière, en van de impliciete weigeringsbeslissing om hem de voormelde bevordering te verlenen.

Aangezien de verzoeker sinds 1 september 2010 op pensioen is gesteld, kan hem thans de geambieerde bevordering niet meer worden verleend. Bovendien had de verwerende partij op het ogenblik dat de bestreden beslissingen werden genomen, niet de absolute rechtsplicht om de verzoeker te bevorderen tot de eerste administratieve klasse van de Kanselarijcarrière. Het ging integendeel om

bevorderingen naar keuze. De bestreden bevorderingen zijn immers verleend na een met redenen omkleed advies van het directiecomité dat gesteund is op een vergelijking van de titels en verdiensten van de kandidaten. De overheid heeft dienvolgens niet de rechtsplicht om, in geval van vernietiging van de bestreden bevorderingen, de verzoeker met terugwerkende kracht te bevorderen tot de eerste administratieve klasse van de Kanselarijcarrière en aldus zijn loopbaan te reconstrueren.

Een vernietigingsarrest kan derhalve niet meer bijdragen tot het rechtsherstel dat de verzoeker met zijn beroep ambieert, met name zelf bevorderd worden tot de eerste administratieve klasse van de Kanselarijcarrière.

10. De verzoeker beroept zich voorts op een financieel belang, gelegen in het verlies van een weddeverhoging en van pensioenrechten. Dit is een belang dat hij kan doen gelden in het kader van een vordering tot schadevergoeding. Een dergelijke vordering behoort evenwel tot de uitsluitende bevoegdheid van de hoven en rechtbanken. Voor zover de verzoeker zijn belang bij het voorliggende beroep situeert in het vereenvoudigen van een vordering bij de justitiële rechter teneinde een gepaste schadevergoeding te verkrijgen, dient erop te worden gewezen dat een dergelijk belang geen belang is dat verbonden is met het doen verdwijnen van de bestreden beslissingen uit het rechtsverkeer, maar enkel met het gegrond horen verklaren van één of meer middelen. Een dergelijk belang is een onrechtstreeks belang, dat niet volstaat voor de ontvankelijkheid van het voorliggende beroep.

11. Voor zover de verzoeker ten slotte wijst op de morele genoegdoening die een vernietigingsarrest zou verschaffen, dient te worden opgemerkt dat in beginsel aan het mislopen van een bevordering geen moreel nadeel is verbonden, aangezien elke kandidaatstelling het risico inhoudt dat de kandidatuur niet wordt aanvaard. De verzoeker toont in ieder geval niet concreet aan in welke zin het bestreden besluit hem moreel heeft gekrenkt. De motieven van het bestreden besluit bevatten bovendien geen enkele overweging die, objectief

gezien, van aard is de eer of de goede naam van de verzoeker aan te tasten. Voorts weegt de loutere morele genoegdoening die een vernietigingsarrest de verzoeker nog kan verschaffen niet op tegen de nadelige gevolgen die een vernietiging voor het bestuur en de benoemde kandidaten zou teweegbrengen zonder dat de verzoeker daar nog enig voordeel kan uit halen. Waar de verzoeker stelt dat de bevordering tot de eerste administratieve klasse van de Kanselarijcarrière een bekroning zou zijn van zijn jarenlange, vlekkeloze staat van dienst, moet opnieuw worden gewezen op het ontbreken van de rechtsplicht in hoofde van de verwerende partij om de verzoeker na een eventuele vernietiging tot die klasse te bevorderen.

12. Uit hetgeen voorafgaat blijkt dat de verzoeker niet aantoont dat hij nog een actueel belang heeft bij het voorliggende beroep.

De exceptie is gegrond.

V. Kosten

13. Gelet op de omstandigheden van de zaak, past het de kosten ten laste van de verwerende partij te leggen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing en van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 350 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 24 januari 2011, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

André Vandendriessche,	kamervoorzitter,
Daniël Moons,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,
bijgestaan door	
Vera Wauters,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

André Vandendriessche